

Tegen het Pseudo-Marxisme

DOOR

H. GORTER.

De Marxisten van het slag Kautsky, — waartoe in Nederland Wiedijk (Saks), Van der Goes, Bongers en anderen behooren, — stellen de verdediging van het vaderland boven de internationale eenheid tegen den oorlog van het Proletariaat. Zij worden daarmede de knechten der bourgeoisie en de dienaren van het Imperialisme.

Er *was* een tijd waarin de arbeiders te samen met de bourgeoisie oorlog voeren moesten.

De nationale oorlogen der negentiende eeuw, die dienden om nationale staten te stichten of te bevestigen, waren noodzakelijk voor de kapitalistische ontwikkeling, en dus voor het proletariaat. Want dit kon zijn organisatie en zijn strijd tegen de nationale bourgeoisie alleen ontwikkelen op den grondslag van dien nationalen staat. Het was te verklaren dat het proletariaat daarin toestemde. — Toch hebben Bebel en Liebknecht hun toestemming tot den oorlog van 1870 geweigerd. Zij drukten daarmee uit den wordenden strijd der proletariërs tegen de nieuwe orde in Duitschland. Zij begonnen daarmede dien strijd, tegen Bismarck en het nieuwe Deutsche rijk. —

Een ander geval was, wanneer een oorlog gevoerd werd, b. v. door Napoleon III, om dynastieke redenen. Zulk een oorlog moest het proletariaat ook met de wapens bestrijden.

Het derde geval was, als een reaktionaire regeering, b. v. die van Rusland, door een oorlog geschokt kon worden.

Maar het imperialisme voert geen oorlog tot stichting van nationale staten. Het vernietigt ze veeleer. Nog minder voert het oorlogen voor een dynastie. Immers, de vorsten zijn slechts de slaven der hooge bank. En het allerminst bestrijdt het imperialisme de autokratie. Integendeel, het gevaar bestaat, dat het absolutisme sterker wordt door het imperialisme.

Van de oorzaken, die in Marx tijd het proletariaat tot een oorlog drijven konden, bestaat dus geen enkele meer.

Maar, zal men tegenwerpen, de noodzakelijke ontwikkeling van het kapitaal door het imperialisme en door de imperialistische wereldoorlogen? Het is toch bekend dat socialisten als Marx en Engels in oorlogen toestemden, omdat zij noodig waren voor den groei van het kapitalisme.

Het antwoord moet luiden:

De toestand is geheel veranderd sinds den tijd van Marx.

De internationale bourgeoisie richt zich met het Imperialisme tegen het internationale proletariaat.

Wij hebben tegen het imperialisme dus een nieuwe taktiek noodig.

Niet de strijd vóór de nationale bourgeoisie, maar de strijd tegen de internationale bourgeoisie is nu noodig voor de ontwikkeling van het proletariaat.

Wij zullen, daar de bestrijding, de overwinning van dit soort Marxisme, evenals die van het Revisionisme, een levensvraag is voor het proletariaat, na onze bestrijding van Kautsky in onze brochure „Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaaldemokratie”, Cunow bestrijden, die op andere, veel sterkere, gronden dan Kautsky het meedoen aan den oorlog verdedigt.

Cunow, zie zijn brochure: „Parteizusammenbruch?“, p. 13—21, meent dat de poging om het imperialisme den weg te versperren, het te overwinnen, niet gedaan moet worden, omdat het imperialisme een historisch noodzakelijke fase is in de ontwikkeling van het kapitalisme. Europa, de wereld, zijn, zegt hij, nog niet rijp voor het socialisme. — De strijd tegen de machine is een domheid geweest. Zoo is ook de strijd om het imperialisme te vernietigen een domheid.

Met Kautsky is Cunow het klassieke voorbeeld der oude Marxisten. De een gelooft: de arbeiders *kunnen* het imperialisme niet bestrijden, zij moeten zich aan het imperialisme overgeven. De ander zegt: zij *moeten* het imperialisme niet bestrijden, want het imperialisme is historisch noodzakelijk.

Kautsky *zegt* wel dat hij het imperialisme bestrijden wil. Maar hij wil het eenige werkelijke wapen tegen het imperialisme niet, d. w. z. hij wil niet de massa-actie.

Ook Cunow zegt dat hij strijden wil. Hij wil zelfs de actie der massa. Maar... 1) slechts in de toekomst, in een niet nader aangeduide verre toekomst. Hij wil dus *nu* het eenige werkelijke wapen niet. Hij wil dus den strijd niet.

1) Zie pag. 21 der genoemde brochure.

Kautsky wil het rad der geschiedenis terugdraaien. Het kapitalisme moet volgens hem tot zijn oude vormen uit den vóór-imperialistischen tijd terugkeeren; tot politieke verbonden en tot handelsverdragen. Kautsky is ook utopist; het imperialisme moet overgaan tot zachte middelen, tot scheidsgerichten en ontwapening. Kautsky wil den laatsten reusachtigen strijd tot de verbreiding van het kapitalisme over de aarde niet, uit welken strijd het socialisme te voorschijn komen moet. De reuzenstrijders moeten hun strijd bijleggen — nu reeds. 1)

Kautsky wil machteloos, utopischen tegenstand.

In werkelijkheid is dus Kautsky degene, die de machine weder vervangen wil door het oude handwerk.

Cunow, waar hij beweert dat het imperialisme en zijn strijd noodzakelijk zijn, heeft tegenover Kautsky gelijk.

Waarop komt evenwel Cunow's raad neer?

Hierop, dat hij *geen* tegenstand wil, dat hij aan de arbeiders van Europa, in de eerste plaats aan die van Duitschland en Engeland aanraadt *niet* te strijden, te wachten tot Europa, de wereld rijp zijn voor het socialisme, en in den tusschentijd elkaar te vermoorden.

Hetzelfde, uit andere oorzaken, wil Kautsky.

Beide, Cunow en Kautsky, behooren te samen.

Want beide willen den strijd van het proletariaat tegen het imperialisme niet.

Wij zullen, voordat wij verder gaan, eerst nog uitvoerig bewijzen, dat Cunow den strijd niet wil. Want deze radicalen van het slag van Kautsky zijn gewoon met spreekwijzen en groote leuzen uit den vóór-imperialistischen tijd den schijn aan te nemen, als zouden zij den revolutionairen strijd willen. En evenals de revisionisten met valsche beloften, zoo misleiden zij met dezen schijn van den revolutionairen strijd het proletariaat.

En omdat deze radikalen na den oorlog zullen trachten, met dezen valschen schijn de arbeiders op nieuw van den strijd terug te houden, daarom moet deze schijn weggenomen worden.

Wij willen eerst met zijn eigen woorden aangeven, hoe Cunow zich den strijd voorstelt.

Hij schrijft („Parteizusammenbruch?“ bl. 13): „Hiermeê is volstrekt niet gezegd, dat nu de arbeidersklasse geduldig en zonder weerstand de heerschappij van het imperialisme moet verdragen. . . . Het is veelmeer de taak van de arbeiderspartij, om de nadeelige gevolgen van het Imperialisme zooveel mogelijk af te wenden, daarentegen de nieuwe

1) Waarom beslechting van den strijd, ontwapening enz. nu onmogelijk zijn, hebben wij in het voorlaatste hoofdstuk onzer brochure besproken.

ekonomische formaties, waaruit voor den arbeider iets te halen is, onverbiddelijk in het belang van den arbeider uit te buiten, hunne organisaties te volmaken en, als het zijn moet, overeenkomstig de nieuwe doeleinden te veranderen... Kortom de arbeiders zooveel mogelijk behouden door de nieuwe ontwikkelingsperiode te brengen". Verder: Verovering en gebruikmaking van de politieke macht, staatscontrole en staatsbeheer van de groote bedrijven... Dat is Cunow's strijd.

Wat beteekenen deze woorden?

Wij zullen ze met de werkelijke klasseverhoudingen, zooals zij door het imperialisme en den oorlog worden, vergelijken.

Wij zullen nu aantonen, wat deze strijd tegenover het imperialisme inderdaad is.

De nadeelige gevolgen van het imperialisme wil Cunow afwenden? Welke zijn dat? Het is de oorlog. Het zijn de millioenen dooden. Het zijn de honderduizenden millioenen schuld die Europa, de tienduizenden millioenen schuld die Duitschland zal hebben. Hoe wilde en hoe wil Cunow die afwenden zonder de massa-actie?

Het was en het is niet mogelijk om deze gevolgen af te wenden met het stembiljet of met een parlementaire actie alleen.

Het imperialisme heeft maling aan deze middelen.

Cunow wil de nieuwe economische formaties gebruiken. Welke meent hij? De geweldige banken die uit de schulden der wereld, uit de schulden van Duitschland te voorschijn zullen komen? De door deze schulden tien en honderd maal grooter geworden macht van deze banken? Hoe wil hij deze gebruiken voor de arbeiders zonder de massa-actie?

Geloof Cunow, dat de arbeidersklasse slechts door een parlamentsfractie, — die voor den oorlog, alleen, reeds tot niets in staat was, — na den oorlog de door de oorlogswinsten en staatsschulden enorm gegroeide en geconcentreerde macht der groot-kapitalisten zou kunnen breken — zonder de actie der massa?

Cunow wil de arbeidersorganisaties versterken. Hoe wil hij dat doen, wanneer de arbeidersorganisaties van Engeland, Duitschland, Frankrijk, Rusland, Italië en België, na den oorlog krachteloos zijn en door den oorlog, onder de staatsschulden, onder de belastingen verpletterd liggen? Wanneer hunne kassen leeg en hunne leden werkeloos zijn? Hoe wil hij dat doen zonder de actie der massa?

Cunow wil, in het kort, de arbeidersklasse zooveel mogelijk behouden en wel door de nieuwe ontwikkelingsphase brengen. Cunow heeft dit een beetje laat bedacht! Want de arbeidersklasse die hij behouden wil, ligt in Europa, Afrika, Amerika, Australië en Azië, bloedend ter neer, is verminkt en verzwakt, aan elkaar vijandig en verdeeld. De tijd om

deze ellende af te wenden is voorbij, ook mee daardoor dat Cunow en de radikalen de massa-actie niet wilden. Hoe zal hij ze voor een dergelijken ondergang behoeden, zonder de massa-actie?

Het klinkt als hoon, van een radikaal te hooren, dat hij de massa behouden door de nieuwe phase wil brengen, zonder de actie van deze massa zelf.

En verder: Staatsbeheer en contrôle over de groot-productie. Ziet Cunow niet dat de macht die het groot-bedrijf controleert en beheert, d. w. z. de hooge bank, dat deze macht door dezen oorlog tot een tienmaal, tot een honderdmaal hoogere hoogte stijgt? Grooter wordt dan ooit een maatschappelijke macht? Ziet hij niet, dat de arbeiders-organisatie daarentegen zeer verzwakt uit den oorlog komt? Dat nu een veel zwakkere tegenover een veel sterkeren staat? Dat nu de arbeiders alleen nog maar door hun aantal sterk zijn?

Hoe wil hij deze macht bestrijden, de macht van het volk er voor in de plaats zetten, zonder de actie der massa?

En eindelijk: de verovering van de politieke macht op het imperialisme, de groote bank en den daardoor geregeerden machtigen staat. Wie moet haar de heerschers uit de hand rukken na den oorlog?

De geruïneerde arbeiders, het onder de belastingen omlaag gehouden proletariaat, de organisaties die verpletterd zijn, de arbeidersklasse die zich slaafsch aan het imperialisme heeft overgegeven!

En deze moet het, volgens Cunow, daarmee doen, dat zij zich wéér aan het imperialisme overgeeft, en niet in massa-actie opstaat!

Cunow noemt niet *een* keer de massa-actie, het eenige middel om den oorlog af te wenden, de nieuwe economische formaties te gebruiken, de arbeiders-organisaties niet te laten verpletteren, de arbeidersklasse te redden. Hij noemt haar niet *een* enkelen keer als het middel dat nu, dadelijk, of, wanneer dat onmogelijk is, dadelijk na den oorlog gebruikt moet worden, haar die alleen in staat is om het imperialisme, den staat te overwinnen, de politieke macht te veroveren. Hij bespot de mannen die de massa-actie willen gebruiken. Hij noemt haar zelf slechts in de verre onbepaalde toekomst, niet als daad, maar als woord.

De groote woorden van Cunow voor zijn strijd zijn niet dan groote woorden. Het zijn slechts spreekwijzen uit den vóór-imperialistischen tijd.

Met de leuzen uit den vóór-imperialistischen tijd, die nu leege spreekwijzen zijn, wil hij den schijn aannemen alsof hij strijden wil. „Onverbiddeijk uitbuiten”, „organisaties versterken”, „behouden door de nieuwe fase brengen”, „verovering van de politieke macht”... maar zonder massa-actie, zonder het middel dat aan deze dingen kracht kan geven, dat deze woorden tot daad maken kan. Het klinkt als het gepraat van een kind tegenover het reusachtige imperialisme. Het klinkt als de taal van een kinschen ouden man.

Het blijkt dus, dat, wanneer Cunow zegt: „Ik wil den vernietigingsstrijd tegen het imperialisme niet, omdat het imperialisme noodzakelijk is, ik wil een anderen strijd” — het blijkt dat hij in het geheel geen strijd wil. De woorden van Cunow zijn een holle klank. Zijn strijd is geen strijd.

En nu tracht Cunow en trachten met hem deze radikalen hun onmacht, hun onwil om te strijden onder drie argumenten te verbergen.

Dat het imperialisme noodzakelijk zou zijn. Dat het kapitalisme nog niet vernietigd kan worden. En dat de wereld nog niet rijp voor het socialisme is.

Wij zullen, omdat de meening van Cunow, als zou het imperialisme een historische noodzakelijkheid zijn en de wereld nog niet rijp voor het socialisme, in schijn Marxisme is en het hoofdpunt worden zal, waarmee de radikalen en de reformisten zich zullen verdedigen en waarop zij zich zullen terug trekken, — en omdat ook in het bijzonder deze meening, dit schijn-Marxisme de arbeiders het meest zou kunnen misleiden en in hun dwaling vasthouden, — deze nu nog in het bijzonder bestrijden en weerleggen.

Wat vooreerst de bewering betreft, dat de wereld nog niet rijp zou zijn voor het socialisme, het kapitalisme nog niet vernietigd zou kunnen worden, — wij hebben daar een andere meening over. Wij gelooven, dat de beide leidende staten Engeland en Duitschland materieel rijp zijn voor het socialisme. Landen waar de grootste takken van productie: de ijzer- en kolen- en werktuigindustrie, de bekleeding- en gedeeltelijk de voedingsindustrie, — waar het transport zoo reusachtig zijn gecentraliseerd, waar reeds zooveel syndikaten en kartellen bestaan, en met zoo weinig moeite nog zooveel takken van productie gecentraliseerd zouden kunnen worden, waar de gecentraliseerde bank zoozeer de industrie en het transport beheerscht, — die achten wij materieel, technisch, rijp voor het socialisme.

De verwezenlijking van het socialisme hangt, in de beide leidende staten Duitschland en Engeland, nu slechts af van de geestelijke factoren, den wil, het bewustzijn, den moed van het proletariaat.

Wie wil, wie kan bestrijden, dat, wanneer het Engelsche en het Deutsche proletariaat geestelijk rijp waren, vooral als zij samen, naast elkaar opraden, de productiekrachten, de productieverhoudingen hen tot oneindig groote daden reeds nu zouden in staat stellen! Zij zouden den strijd tot verwezenlijking van het socialisme kunnen beginnen, in een reeks van geweldige gevechten de politieke macht veroveren, en, technisch met relatief kleine moeite, de maatschappij veranderen.

Maar dat zijn beweringen. Die wij slechts dáárom vooraf laten gaan

en tegenover die van Cunow plaatsen, opdat de lezer dadelijk de hoogere bewering hoore.

Voordat wij hier verder op ingaan, willen wij eerst Cunow's meening over de noodzakelijkheid van het imperialisme en de onmogelijkheid het te bestrijden, weerleggen.

Wij zagen dat Cunow geen werkelijken strijd wil.

Een zonderlinge bewering, dat het proletariaat iets niet bestrijden moet, niet moet probeeren iets den weg te versperren, omdat het een noodzakelijke fase der ontwikkeling is.

Een zonderlinge meening, vooral voor een Marxist. De algemeenste gedachte van het Marxisme is het begrip van de dialektische ontwikkeling, de ontwikkeling door strijd. Dat zich twee dingen tegelijk ontwikkelen kunnen, en dat door den strijd tusschen deze twee dingen een nieuwe ontwikkeling, een nieuw ding ontstaat.

Zoo de ontwikkeling van de kapitalisten-klasse en de arbeidersklasse, de ontwikkeling van het socialisme.

De kapitalisten-klasse ontwikkelt zich door de kapitalistische productiekrachten. Maar te midden van deze productiekrachten ontwikkelt zich ook het proletariaat.

En door de ontwikkeling van beide, van de kapitalistenklasse en van het proletariaat, ontwikkelt zich de strijd tusschen beide. En door dezen strijd het nieuwe: uit het kapitalisme het socialisme.

De ontwikkeling van het kapitalisme is noodzakelijk, de ontwikkeling van het proletariaat is noodzakelijk, de strijd tusschen beide is noodzakelijk —, en door dezen strijd alleen komt het socialisme dat door dezen strijd noodzakelijk wordt.

Wonderlijk om te hooren dat men niet strijden moet, omdat de ontwikkeling van het kapitaal noodzakelijk is.

De ontwikkeling van *iedere* fase van het kapitalisme is noodzakelijk, ook het imperialisme.

Wonderlijk om te hooren dat men het imperialisme daarom niet bestrijden moet.

Men geloof't zijn ooren haast niet wanneer men dit door een Marxist hoort beweren!

Maar dit was toch ook nooit de leer, nooit de praktijk!

Hebben wij ooit iets niet bestreden omdat het noodzakelijk was?

Ja, wij hebben nooit iets achterlijs in de plaats willen zetten voor iets wat noodzakelijk is.

Maar dat willen wij ook nu niet.

De vergelijking van Cunow is valsch. De arbeiders wilden eens in plaats van de machine het achterlijke handwerk zetten. Maar wij willen in plaats van het imperialisme het socialisme zetten, een hoogere fase van ontwikkeling dan het imperialisme.

Hebben wij soms het verbond van werkgevers niet bestreden, omdat het noodzakelijk was? Het was noodzakelijk. Wij hebben het toch bestreden. Hebben wij de trust, het syndikaat bestreden? Bestrijden wij ze? Zij zijn noodzakelijk. Maar wij bestrijden ze.

Hebben wij het militarisme bestreden? Het is noodzakelijk, wij bestrijden het.

Hebben wij den staat bestreden? Hij is noodzakelijk. Wij bestrijden hem.

Hebben wij het steeds grooter en sterker worden van den staat, van de regering bestreden? Het is noodzakelijk. Wij bestrijden het, enz. enz.

Het kapitalisme, zooals het tot nu toe geweest is, was ook een noodzakelijke fase in de ontwikkeling. Maar de arbeiders hebben het niet zonder strijd over zich heen laten komen, zij hebben het bestreden. Cunow echter wil het imperialisme niet bestrijden omdat het noodzakelijk is!

Maar er is hier nog iets anders te zeggen, dat de vraag of wij tegen het noodzakelijke imperialisme moeten strijden, beslist.

Het is juist de strijd tegen het noodzakelijke, tegen iedere noodzakelijke fase van het kapitalisme, het is de strijd *alleen*, die ons sterker maakt.

Onze groote strijders van vroeger, leiders en massa, hebben tegen *iedere* noodzakelijke ontwikkelings-fase van het kapitalisme gestreden, — *en zij hebben dit gedaan met al de kracht, die zij hadden*, — en daardoor, daardoor *alleen* zijn zij sterker geworden.

Zij hebben den adel en de bourgeoisie, de kerk en den staat bestreden, — zij hebben nooit den stap achteruit geweld als Kautsky nu, — en daardoor verkregen zij kiesrecht, arbeidswetgeving, recht van vereniging. Daardoor verkregen zij vóór alles: Eenheid, bewustheid, grootere kracht.

Zij wisten dat het kapitalisme en hun vijanden noodzakelijk waren, maar zij wisten ook dat zij zelf en dat het socialisme noodzakelijk zijn. Zij wisten dat het noodzakelijke het noodzakelijke bestrijdt, maar dat het sterkste, nu het socialisme, zegeviert. En daarom stredden zij steeds *daarvoor* met alle, altijd met hun uiterste krachten.

Cunow wil nu den strijd niet omdat de tegenstander noodzakelijk is!

Wanneer zij, onze voorgangers, dat gedaan hadden wat Cunow wil, wat zou er dan gebeurd zijn? Laat men zich dat eens voorstellen, en men zal met één slag de verkeerdheid van de taktiek van Cunow zien.

Zij zouden overwonnen zijn, en, in plaats van een voor hun vrijheid strijdende schaar, met energie, inzicht, eensgezindheid, organisatie, liefde voor de vrijheid, macht, die hen in staat stelden door te strijden en

eindelijk het kapitalisme door het socialisme te vervangen, zouden zij geworden zijn een massa van slaven, dof en laag en zonder eenige macht.

De strijd met alle krachten tegen het noodzakelijke heeft hen daarvoor behoed.

Zoo willen wij nu ook strijden, met al onze krachten, met alle middelen waarover wij beschikken, tegen het noodzakelijke imperialisme, opdat wij niet worden een geestelijk, materieel en zedelijk omlaagzinkende massa van koelies, maar een machtig proletariaat.

Hierin ziet men reeds duidelijk het onderscheid in de algemeene beschouwing tusschen de oude Marxisten en ons.

Wij zullen het echter nog duidelijker, nog beslister aantoonen.

Wij zullen nu de argumenten, de wereld zou niet rijp voor het socialisme zijn en het kapitalisme zou nog niet vernietigd kunnen worden, weerleggen.

Cunow zegt: gij tracht aan het imperialisme den weg te versperren, het te vernietigen. Gij wilt het vernietigen door massa-actie, algemeene werkstakingen enz., gij wilt het vervangen door het socialisme, — en *dese* uw strijd om te versperren, de *vernietigingsstrijd* is onmogelijk, omdat het kapitalisme nog noodzakelijk, het imperialisme nog een ontwikkelingsfase van het kapitalisme, het socialisme nog onmogelijk is.

Wij zouden hier tegenover kunnen zetten, dat iedere door socialisten gevoerde strijd tegen het kapitalisme, — ook de kleinste strijd van een vakvereeniging, — een strijd tot vernietiging van het kapitalisme is. En dat in alle fasen van het kapitalisme de socialisten, onze groote voorgangers, hun strijd altijd opgevat hebben als een strijd waardoor het kapitalisme vernietigd zou worden. Hetzij door hun geweldige energie en hun vuur, hetzij door hun helder inzicht: zij hebben iederen strijd zoo opgevat, alsof daardoor het socialisme kon worden bereikt. Dat heeft hun niet alleen hun weergaloozen moed en kracht gegeven, maar zij hebben, zooals wij verder zullen zien, met hun opvatting ook in een hooger zin gelijk gehad 1).

Desondanks willen wij de bewering van Cunow voor een oogenblik als juist aannemen. Want hier ligt het hoofdpunt, de kern van de tegenstelling tusschen de oude en de nieuwe Marxisten, tusschen de aanhangers van de oude en van de nieuwe taktiek.

Het onderscheid tusschen de oude ontwikkeling van het kapitalisme

1) Als voorbeeld willen wij den laarsten grooten strijd, de Russische revolutie aanvoeren. Hare groote strijders streden voor den val van het Czarisme, en voor de spoedige verwezenlijking van het socialisme. Hun eischen hadden beide tot doel.

en de nieuwe, tusschen die van de negentiende en die der twintigste eeuw is het volgende:

Het kapitalisme heeft zich nu ontwikkeld en ontwikkelt zich tot een hoogte, waarboven geen hoogere meer mogelijk is.

Boven de trust, het syndikaat, het monopolie is nog niet een andere hoogere hoogte.

Dit op economisch gebied.

En wat de trust, het monopolie op economisch gebied is, dat is het imperialisme op het politieke.

Het imperialisme is de invoering, de uitbreiding van het kapitalisme over de geheele aarde. En wel *door* de trusts, de banken, de syndikaten, de financieele en industriele monopolies.

Het is dus de uitbreiding van de macht van de hooge bank, van de trusts en syndikaten, der monopolies over de aarde.

Maar verder dan het monopolie kan de ontwikkeling niet gaan, en verder dan de aarde gaat geen weg, wanneer men niet de sterren kapitalistisch maken wil. De geheele aarde onder de heerschappij der georganiseerde trusts, van de monopolies, dat is het toppunt van de kapitalistische productie.

Het kapitalisme is dus, door de afschaffing van de vrije concurrentie, door het oprichten van de financieele, industriele en transportmonopolies en door het imperialisme, dat deze machten over de aarde verbreidt, op zijn hoogsten trap aangekomen.

Men versta ons hier wel.

Wij weten dat dit proces pas in zijn begin is. Wij weten dat het nog tot verdere ontwikkeling in staat is. Er is nog oneindig veel uit de vorige periode overgebleven ¹⁾. De reusachtige maatschappijen kunnen nog geweldig uitgebreid en vermeerderd worden.

En niet alleen dit. De monopolistische maatschappijen kunnen niet alleen quantitatief, maar ook kwalitatief veranderen. Zij zouden eens, in de toekomst, een reusachtig verbond, als 't ware één lichaam kunnen vormen, dat de geheele aarde omringt, en waarvan de deelen zonder concurrentie naast elkaar leven. Het imperialisme zelf, de beheersching der wereld door de monopolies, zou van vreedzamen aard kunnen worden, de staten zouden een wereldverbond kunnen stichten, — als lichamen die elkaar niet meer bestrijden, maar waarin de geweldige monopolies te samen al de bewoners van de aarde uitbuiten, alle winst voor zich nemen.

Dit alles weten wij.

¹⁾ Wij hebben zelf in het rode hoofdstuk onzer brochure aangetoond, dat het internationaliseeren van het kapitaal, een voorwaarde voor het wereldmonopolie, pas in zijn begin is.

Maar wat wij willen zeggen, is dit :

Deze ontwikkeling, waarboven niemand zich eene andere kapitalistische kan voorstellen, en die de socialistten steeds als de basis van hun eigen maatschappij beschouwd hebben, — deze ontwikkeling is wel is waar eerst in het begin, maar zij *is* nu begonnen.

Naar haar *wesen* is de laatste trap van het kapitalisme bereikt. Naar haar *wesen* — zij mag nog zoo zeer vergroot, uitgebreid, haar strijd zelfs in vrede veranderd worden, — naar haar *wesen* is, door de financieele en andere syndikaten en door het imperialisme, de basis van de nieuwe maatschappij aanwezig.

Dat is het verschil tusschen nu en thans, tusschen den tijd van Marx en van ons, tusschen de 19de en de 20ste eeuw.

Wat wil dat voor den strijd zeggen?

Dit :

Ten eerste dat de strijd met oneindig veel grootere middelen gevoerd moet worden. Met de massa-actie zooals wij aangetoond hebben. Want wij staan nu tegenover reusachtige krachten, waarvoor onze oude middelen niet genoeg meer zijn.

Maar ten tweede, dat de strijd tegen het kapitalisme nu noodzakelijk altijd zijn moet — en van zelf ook wordt — een strijd tot vernietiging van den tegenstander en tot de overwinning van het proletariaat.

Deze nieuwe vormen in de laatste fase van het kapitalisme: de imperialistische staat, de trusts, de syndikaten, — en wij kunnen er nog aan toevoegen: de patroonsbonden, — want ook deze zijn een soort van kartels, monopolies voor den strijd, — deze vormen zijn zoo geweldig, omvatten zoo volkomen en doortrekken zoo zeer de geheele maatschappij, de geheele nationale en internationale staathuishouding, dat een strijd tegen hen de geheele wereld schokt en een strijd tegen de kapitalistische maatschappij zelf is.

Het geheele geconcentreerde geldkapitaal doorstroomt, als het bloed het lichaam, zoo zeer de geheele industrie, het geheele transportwezen en den handel, dat een geweldige slag tegen één van deze deelen het geheele lichaam trillen doet.

De strijd van een deel van het kapitaal roept dadelijk de andere deelen op, een politieke beweging richt zich tegen de geheele maatschappij, een groote staking richt zich tegen den staat.

Omdat de trusts, de monopolies, en dus het imperialisme, dat ze over de aarde verspreidt, de hoogste vormen van het kapitalisme zijn, waarop reeds nu de geheele maatschappij rust, omdat deze lichamen het geraamte zijn der geheele maatschappij, reeds nu, daarom kan de strijd

tegen deze vormen niet anders zijn dan de strijd om het kapitalisme te vernietigen.

En daarom ook is nu iedere strijd, die tegen de hoogste vormen van het kapitaal gevoerd wordt, tegen de reusachtige patroonsbonden, de syndikaten, het imperialisme, voor socialisten noodzakelijk en van zelf een strijd voor het socialisme.

Nu te zeggen, zooals Cunow zegt, dat men het imperialisme niet bestrijden moet om het te vernietigen, beteekent dus niets anders dan te zeggen, dat men den strijd om het kapitalisme te vernietigen moet opgeven.

En omdat de strijd nu uit een rij van zulke gevechten bestaat, die allen het geheele kapitalisme doen trillen, die alle het kapitalisme met vernietiging bedreigen, — beteekent de raad om het imperialisme niet te bestrijden niets anders dan geen een van deze gevechten te leveren.

Want al deze gevechten: tegen een syndikaat, een trust, een geweldigen patroonsbond, een imperialistischen staat, het zijn alle gevechten geworden om het kapitalisme te vernietigen, het socialisme te stichten niet meer en niet minder dan de strijd tegen het imperialisme.

Wie den eenen niet voeren wil, raadt ook den anderen af.

De raad van Cunow beteekent dus iederen strijd, den geheelen strijd op te geven. 1)

Maar nog veel duidelijker wordt de noodzakelijkheid van den strijd en de verkeerdheid van Cunow's raad, wanneer men zich de geheele ontwikkeling van den strijd tusschen proletariaat en kapitaal voorstelt, zooals hij van nu af aan loopen, en wanneer men zich voorstelt hoe de overwinning van het socialisme komen zal.

De laatste trap van ontwikkeling van het kapitaal, die het nu bereikt, is een lang proces van tientallen van jaren. Ook de strijd van de arbeidersklasse tegen deze nieuwe vormen van het kapitaal, die nu begint, is een proces van tientallen van jaren, een proces van den groei van de macht der arbeidersklasse.

Maar ook de overwinning van het socialisme is een proces van tientallen van jaren.

De overwinning van het socialisme is geen catastrofe, die plotseling komt. Omdat de overwinning van het socialisme een proces is, een lange rij van gevechten, overwint voorloopig geen enkele strijd het kapitalisme geheel. Geen enkele strijd *vernietigt* het voorloopig. 2)

1) Dit is geen begripconstructie, het is de werkelijkheid. De richting Kautsky heeft ook den strijd tegen het Pruisisch kiesrecht gesmoord.

2) Kautsky, Cunow en de Marxisten van dit slag in het algemeen stellen het, als altijd, ook nu weer zoo voor, alsof wij de overwinning vlog of zelfs plotseling voor mogelijk

Iedere strijd is slechts een *poging* om het kapitalisme te vernietigen, het socialisme de overwinning te bezorgen.

Iedere overwinning, die, van nu af aan, verkregen wordt over de nieuwste vormen van het kapitalisme, over de hooge bank, een trust, een patroonsbond, een syndikaat, — of over den imperialistischen staat, over het imperialisme, — elk zoo'n overwinning, waardoor de arbeidersklasse in dezen strijd omhoog stijgt naar hoogere organisatie, hooger bewustzijn en zelfvertrouwen, hoogere macht, — iedere overwinning is desondanks *toch* een overwinning van het socialisme, juist omdat deze vormen de hoogste, de laatste vormen van het socialisme zijn.

Een overwinning over de laatste vormen van het kapitaal vernietigt gedeeltelijk het kapitaal, en is daarom een overwinning van het socialisme. 1)

Wij willen om dit geheel en al duidelijk te maken twee groote voorbeelden noemen:

Wanneer het den arbeiders gelukken zou ook slechts één syndikaat in hun macht, in de handen der arbeiders te brengen, dan zou dit nog niet de vernietiging van het kapitalisme, niet de verwezelijking van het socialisme zijn, maar toch de overwinning van het socialisme, een stuk van zijn overwinning.

Wanneer het aan de arbeiders kon gelukken door hun massa-actie een imperialistischen oorlog te verhinderen, dan zou dit niet de vernietiging van het kapitalisme zijn, niet de grondvesting van het socialisme, maar toch de overwinning van het socialisme, een deel van de overwinning.

Een machtsvermeerdering, een gedeelte van de almacht die de arbeidersklasse veroveren zal.

En uit een rij van zulke gevechten en overwinningen, steeds geweldiger, steeds meer de geheele maatschappij omvattend, zal de geheele overwinning bestaan.

Wie de zaak zóó, dus naar waarheid, opvat, en den strijd, de stijging, de overwinning van het socialisme als een proces opvat, die

hielden. Deze voorstelling is valsch. Wanneer wij spreken van vernietiging, ontworteling, enz., dan meenen wij *niet* vernietiging in eens. En wij gelooven ook niet aan een snelle overwinning. Omgekeerd: Te zeggen dat men het imperialisme niet bestrijden moet, omdat het kapitalisme nog noodzakelijk, het socialisme nog onmogelijk is, beteekent dat men *zelf* van de geheele ontwikkeling een verkeerde voorstelling heeft, dat men nog in de gedachte van de catastrophale revolutie, de omwenteling in één oogenblik, bevangen is.

1) Dit gevoel, dat iedere gedeeltelijke overwinning een overwinning van het socialisme is, dit gevoel was het ook, dat onze groote voorgangers er toe bracht om steeds te gelooven, dat zij voor het geheele socialisme streden. In een hoogerem zin hadden zij dus gelijk. *En hoewel te meer wij, die de groote vormen voor ons zien, waarop de socialistische maatschappij gegrondvest zal worden.*

ziet wat het beteekent, wanneer men den strijd tegen het imperialisme niet voeren wil, omdat men zoogenaamd het kapitalisme nog niet omverwerpen kan.

Deze strijd moet het ook niet geheel omverwerpen; dat gaat niet in eens. Hij moet het verzwakken zoodat het eens in elkander stort.

Het beteekent, dat men het kapitalisme in het geheel niet meer omver wil werpen, niet meer overwinnen wil.

Omdat het imperialisme slechts een van de hoogste vormen van ontwikkeling van het kapitalisme is, een onder vele, allen sterk, wier bestrijding het kapitalisme evenzeer schokt, evenzeer met vernietiging bedreigt, beteekent het niet willen vernietigen, het niet willen overwinnen van het imperialisme, het niet overwinnen willen van al deze vormen.

Wanneer men het imperialisme, en dus de hoogste verschijnselen, de hoogste vormen van het kapitalisme niet wil overwinnen, dan wil men in het geheel niet overwinnen. Dan heeft men den wil tot overwinnen niet meer.

Omdat de overwinning van het socialisme een rij van gedeeltelijke overwinningen over de hoogste vormen van het kapitalisme is, beteekent het niet overwinnen willen van het imperialisme de overwinning van het socialisme op te geven.

En dan ziet men eindelijk heel duidelijk, dat deze raad niet anders is dan het opgeven van iederen strijd in deze fase van het kapitalisme tegen de hoogste vormen van zijn verschijnselen, het niet willen van iedere overwinning over deze vormen, en dus de geheele onderwerping van het proletariaat onder deze vormen.

En dat is het wat Cunow wil. Hij wil onderwerping. 1)

1) Dat Cunow onderwerping wil, is ook te zien uit zijn opvatting van den oorlog.

Hij schrijft (bl. 13 van de geciteerde brochure): „dat een Serajewokwestie de aanleiding tot een oorlog zou... kunnen zijn, heb ik bijna niet voor mogelijk gehouden... Een strijd van deze soort leek mij eenigermate een doelloos tusschenspel in het wordende, waarvoor de sociaaldemocratische Rijksdagfractie niet door stemmen voor de oorlogskredieten eenige verantwoordelijkheid op zich mocht nemen, — totdat ik dan al gauw steeds duidelijker inzag, dat Englands bourgeoisie dezen oorlog als gunstige gelegenheid denkt te gebruiken om nu reeds de groote afrekening te doen plaats vnden“....

Deze opvatting schaaft zich waardig naast die van Kautsky, dat de tegenwoordige oorlog niet door imperialistische motieven ontstaan zou zijn, noch in Oost- noch in West-Europa.

De lezer herinnert zich misschien, dat wij Engeland's politiek om Duitschland „ein zu kreisen“ niet minder dan de politiek van Duitschland voor de oorzaak van den oorlog houden. Maar dat een Duitsch sociaaldemokraat niet de Deutsche heerschende klassen beschuldigt maar de Engelsche, — dat bewijst dat hij zich aan de Deutsche heerschende klassen onderwerpt. Van deze twee radikalen verontschuldigt dus de een de heerschende klassen in het algemeen, en de ander beschuldigt Engeland. Hiermee zijn beide tot bondgenooten, neen tot slaven van het imperialisme geworden.

De radikalen van dit slag zijn voor de arbeidersbeweging geen kleiner gevaar dan de revisionisten. Want dezen willen zich met de bourgeoisie verbinden. De radikalen willen onder den schijn van revolutionairen strijd, de onderwerping onder de bourgeoisie.

De twee geweldige ontwikkelingsprocessen van onzen tijd groeien. Het kapitalisme en de arbeidersbeweging. Het kapitalisme bereikt een trap, waarop het zich reusachtig sterk maakt, door monopolies en door het imperialisme dat zich over de aarde verspreidt. De grondslagen voor het socialisme worden gelegd. En nu, juist nu, raadt Cunow de arbeidersklasse aan, den strijd tot het bereiken van het socialisme, tot vernietiging van het kapitalisme niet te strijden, . . . zich niet sterker te maken met het eenige middel dat zij hebben: den strijd.

De kapitalisten vergrooten hun macht. De arbeiders moeten stil staan.

De kapitalisten van alle landen werpen zich op het proletariaat der wereld. En nu, juist nu, raadt Cunow het wereldproletariaat, het proletariaat van alle naties, aan, zich niet in massa-acties te vereenigen, maar zich ieder voor de kapitalisten van zijn eigen land te laten slachten.

Bij millioenen vermoord te worden, na den oorlog de organisaties vernietigd te zien, internationaal elkaars vijand te zijn, een geweldige werkeloosheid tegemoet te gaan, en onder de staatsschulden verpletterd worden. Dat is de raad van Cunow.

Wanneer de arbeiders dezen raad opvolgen, dan vallen zij in een afgrond van geestelijken, zedelijken en materieelen ondergang.

Wanneer het proletariaat zich nu onderwerpt aan het kapitalisme, dan onderwerpt het zich aan het bankkapitaal, aan de trust, aan het syndikaat, aan den patroonsbond, aan de imperialistische regeering, aan het absolutisme, aan den oorlog, — dan stort het zich neer in diepe slavernij.

Dat is het wat Cunow aanraadt.

Wij echter raden het proletariaat, om het imperialisme te bestrijden, als een vereenigd internationaal proletariaat.

Wij gelooven, dat deze vereeniging, evenals het imperialisme in de geschiedenis van het kapitaal, een noodzakelijke fase is in de ontwikkeling, in de beweging van het proletariaat.

Wij willen tegenover het internationale wereldkapitaal, dat voor zijn ontwikkeling over de aarde strijdt, het internationale proletariaat stellen.

Wij willen de levende productiekrachten, de arbeiders, door strijd tegen het imperialisme, tegen deze noodzakelijke fase in de ontwikkeling van het kapitaal, *hun* noodzakelijke fase: de internationale vereeniging tot een internationale van de daad, van den strijd, laten doorloopen.

Slechts op deze wijze zal het proletariaat overwinnen.

Cunow's raad — de beteekenis van zijn raad komt derhalve hierop neer: Hij raadt het proletariaat niet te strijden, zich niet door strijd sterker

te maken, den strijd tegen de hoogste vormen van het kapitalisme, d. w. z. den strijd voor het socialisme niet te voeren.

Den wil tot den strijd, den wil tot de overwinning op te geven, en zich aan de kapitalisten in hun hoogste phase te onderwerpen.

Dit alles ligt in Cunow's raad, het imperialisme niet te bestrijden, besloten.

En deze raad verbergt hij, als al deze radikalen, onder Marxistische spreekwijzen, onder groote leuzen van een vroegere periode, onder een valschen schijn.

Wij keeren nu tot het uitgangspunt van onze bespreking van Cunow terug en roepen nu de arbeiders in het licht der beschouwingen die wij gaven, — nu, nu wij weten wat onder noodzakelijkheid van het Imperialisme, noodzakelijkheid van het Kapitalisme, vernietiging van het Kapitalisme, rijpheid voor en overwinning van het Socialisme verstaan moet worden, — tegenover Cunow's bewering onze nu helder geworden bewering toe:

„De vorming van syndikaten, de trust, de kartelleering, het monopolie en het imperialisme, die ze over de aarde verbreidt, zijn zoover gevorderd dat het proletariaat den strijd tegen hen, dat wil dus zeggen den strijd voor het Socialisme, aanvangen moet.

Door dezen strijd alleen kan het sterk worden en rijp voor de overwinning.

Voor al in Duitschland en Engeland is de organisatie der productiekrachten, de beheersching der grootste takken van productie door het gecentraliseerde bankkapitaal zoo groot, dat deze staten rijp voor het socialisme zijn.

Ook de organisatie der arbeiders is zoo machtig, dat zij de productie in handen kan nemen.

Onder de leiding van deze beide landen zal het proletariaat van Europa, der wereld, de hoogste verschijnselen en vormen van het kapitaal, de monopolies en het imperialisme, kunnen overwinnen en eindelijk het Socialisme kunnen grondvesten.

Het proletariaat van Europa moet daarom den strijd tegen het Imperialisme opnemen."

Het proletariaat van Europa staat voor een tweesprong. Het kan zich verbinden met, het heeft te kiezen tusschen de Revisionisten en de Radikalen als Kautsky, Cunow, in Holland Van der Goes en Saks, eenerzijds, en de Revolutionairen anderzijds.

Tegen het Pseudo-Marxisme

DOOR

H. GORTER.

I.

Door het Imperialisme is het Internationalisme der arbeiders een noodzakelijkheid geworden.

Evenals de boeren in de verschillende polders van het polderland één moeten zijn tegen de zee als ze over de dijken komt, zoo moeten de arbeiders der wereld één worden tegen de zee van het Imperialisme.

Het Imperialisme is de hooge vloed van het kapitaal, dat eindelijk de Eenheid der arbeiders veroorzaakt.

De Pseudo-Marxisten Kautsky, Cunow in Duitschland, Saks en van der Goes in Holland zien dat niet.

Zij blijven dus achter bij de beweging.

Met hen gebeurt hetzelfde wat wij, op ander gebied, in Holland reeds cenmaal hebben gezien.

In de jaren na '80 ontstond een litteraire beweging die het allerschoonste beloofde.

Maar zij was burgerlijk, individualistisch.

En toen de maatschappij zich naar het socialisme wendde, moest zij ten onder gaan.

Wat hielp hun grootste geesten Kloos en van Deyssel, op hun gebied nog veel grooter, dieper, oorspronkelijker dan Kautsky, van der Goes en Saks, wat hielp hen hun grootte?

Onverbiddelijk ging de maatschappij een andere richting uit dan zij, en zij verwelkten of verloren hun groote algemeenheid in nuttelooze verfijning.

Zoo gaat het ook nu.

Evenals toen het Individualisme moest wijken voor het Socialisme, zoo nu het Nationalisme voor het Internationalisme.

II.

De Pseudo-Marxisten zeggen dat de proletariërs hun vaderland verdedigen moeten, omdat hun landen anders verwoest zouden worden, enz.

Wij zouden voor het niet-verdedigen van het vaderland zijn, ook al bracht het verdedigen dit tijdelijk voordeel.

Want wij zijn tegen de verdediging van het vaderland, omdat alle landen elkander aanvallen. En omdat alle landen dat onder het Imperialisme zullen blijven doen.

Daarom moeten de proletariërs zich daartegen verzetten.

Maar wij willen nu aantoonen, dat de Pseudo-Marxisten met hun taktiek hun doel, het beschermen van het vaderland, niet bereiken.

Evenals wij de Revisionisten plegen te weerleggen door te bewijzen, dat zij met hun taktiek hun doel: hervormingen niet bereiken, zoo zullen wij nu bewijzen, dat de Pseudo-Marxisten, ook hierin alweer aan de Revisionisten gelijk, niet bereiken hun doel: bescherming van het vaderland.

Wat willen de Pseudo-Marxisten? Dat de akkers, de huizen, de fabrieken niet verwoest worden.

Maar wat is voor het proletariaat de akker, de huizen, zijn huisje, de fabriek als er geen kapitaal meer is?

Is hem de fabriek, de akker, zijn huisje op zich zelf zoo dierbaar? Of alleen omdat hij daar werken en van zijn werk rusten kan?

De taktiek der Pseudo-Marxisten beschermt, misschien, bij de eene partij, zijn huis, zijn fabriek. Maar zij vernietigt zijn loon, zijn bestaan, zijn leven.

Het kapitaal in alle oorlogvoerende landen verdwijnt. Alle grondstoffen worden voor den oorlog verbruikt. De machines verslijten, nieuwe worden, behalve voor den oorlog, niet bijgemaakt. Transportmiddelen en het vee verdwijnen. Het geld vloeit weg.

De arbeiders sneuvelen en worden verminkt bij honderdduizenden. De voornaamste afzetmarkten verdwijnen.

En bovendien komt er een schuldenlast die het economisch leven voor tien- en tientallen van jaren verlamt.

Een burgerlijk blad uit Frankfort berekent voor Duitschland een jaarlijksche last, aan rente alleen, van 4000 millioen. De jaarlijksche belasting zoo hoog als het inkomen van alle Duitschers met meer dan 20.000 mark inkomen (voor den oorlog!). Het blad rekent echter opzettelijk valsch. De kosten zullen veel hooger zijn.

En zoo is het in alle landen.

Maar erger nog: door dezen oorlog wordt nieuwe grootere wapening en nieuwe oorlog noodzakelijk.

De Pseudo-Marxisten wilden het vaderland verdedigen! Zij hebben het, met de bourgeoisie, in den afgrond gestort.

III.

De Neutraliteit van Nederland.

Men zal ons vergeven dat wij met ons land zoo goed als geen rekening houden.

Het Imperialisme is een wereldprobleem en Nederland heeft zich te richten naar de groote mogendheden, het Nederlandsch proletariaat heeft te doen wat voor het proletariaat der groote landen der wereld nuttig is.

Wij zijn voor het niet verdedigen van het vaderland om de redenen die wij uiteenzetten. Ook als wij met een leger Nederland konden verdedigen of neutraal houden, zouden wij voor strijd van het proletariaat tegen elke verdediging, in het buitenland en hier, zijn.

Maar er wordt een geheel valsche voorstelling van de Nederlandsche neutraliteit gegeven, wanneer men zegt dat het leger haar veroorzaakt.

Het is niet het leger dat de onschendbaarheid verzekert.

De hoofdoorzaak ligt elders. Zij ligt in Indië.

Waarom heeft Duitschland Nederland niet bezet, of een deel van Nederland? Tegen Engeland was het toch, door zijn havens en rivieren, een vaste basis. Waarom heeft het dat in zijn krijgsplannen nooit gewild?

Omdat Duitschland eenmaal Nederland en Indië in zijn macht brengen wil. Viel het Holland aan, dan werd Indië door Japan, Engeland of Amerika bezet.

En wat wil Holland zelf? Het Hollandsche grootkapitaal, dat Holland is, leeft meer van Duitschland dan van Engeland. Het wil Duitschlands macht. Het hoopt dat Duitschland machtig zal worden in het Oosten, opdat er een tegenwicht kome tegen Engeland en Japan, waardoor Indië nog een tijd voor Holland behouden blijft. Het Hollandsch grootkapitaal wil, desnoods, Duitschlands macht over Nederlandsch-Indië, en over Holland, als dat de eenige weg mocht blijken te zijn voor volkomen ontwikkeling van het Hollandsch kapitaal.

Daarom maakte het Hollandsch kapitaal de geheime overeenkomst met Duitschland, dat het bij oorlog door onmiddellijke mobilisatie Duitschlands flank zou dekken.

En Engeland wil Nederland niet drijven in de armen van Duitschland, omdat de havens van Nederland voor Duitschland een enorme machtsvermeerdering zouden zijn.

Daardoor, en niet door het leger, ligt Nederland, in deze vreeselijke worsteling, in vrede, als in Abram's schoot 1).

IV.

Reeds wordt de uitslag van den strijd iets meer zichtbaar.

De Engelschen en Franschen, en de Russen zullen er niet in slagen de Duitschers in hun land terug te drijven.

Wanneer Duitschland op den Balkan behoudt wat het heeft, en de

1) Het leger is ook gemobiliseerd om bij den vrede, als *allen* zich tegen de kleinen keeren, gewicht in de schaal te kunnen leggen.

Turken dringen, met Duitsche wapens voorzien, door tot het Suezkanaal en de Engelschen terug naar de Perzische golf, dan is alles wat Duitschland, toen Engeland meedeed, met dezen oorlog militair en politiek kon bereiken, bereikt.

Want dan staat Turkije als machtige bonds- of vazalstaat van Duitschland vast in Voor-Azië en bij de toegangen naar de Indische Zee. Dan is de weg over land naar Indië veroverd. *Waarom het Duitschland met dezen oorlog te doen was.* Dan kan Duitschland, zoo het dit wil, door iets van zijn veroveringen op te geven, vasten voet krijgen in een haven in het Oosten, die van uit Duitschland over bevriend land bereikbaar is, en dan kan het daar een maritiem station maken voor een vloot voor den strijd in het verre Oosten.

Maar dan is de tweede wereldoorlog zeker. 1)

Maar in elk geval is de tweede wereldoorlog zeker, want de strijd tusschen Engeland en Duitschland wordt nu niet uitgevochten.

Amerika wapent zich reeds voor dien oorlog.

Die tweede wereldoorlog zal gevoerd worden om de heerschappij in den Indischen Oceaan en de Stille Zuidzee.

Ook Nederland en Nederlandsch-Indië zullen een deel van den inzet van dien oorlog vormen.

De Pseudo-Marxisten in Duitschland en Nederland, Frankrijk, Rusland, Oostenrijk en België kunnen het zich aanrekenen, dat zij, door het willen verdedigen van het vaderland, ook van dien tweeden oorlog mede-oorzaak zijn.

V.

De gevolgen van dezen eersten wereldoorlog beteekenen evenwel revolutie.

En de Pseudo-Marxisten mogen het zich wederom aanrekenen, dat zij door hun meedoen aan den oorlog die revolutie hebben verzwakt.

En het zal afhangen hoe ver deze revolutie het brengt, van de vraag hoe rijp, hoe sterk, hoe bewust de proletariërs dan zijn, hoe ver zij zich hebben weten los te maken van het Pseudo-Marxisme en Revisionisme.

Het is de taak van de S. D. P., van de eenige partij der Internationale, die voor en tijdens den oorlog den strijd tegen het Imperialisme volkomen heeft gevoerd, om de eischen te formuleeren die het internationale proletariaat aan het kapitaal te stellen heeft, na den oorlog.

1) Wij onderstellen hier dat Duitschland het economisch uithoudt.

Tegen het Pseudo-Marxisme

DOOR

H. GORTER.

Terwijl de Pseudo-Marxisten den schijn aannemen een verdedigingsoorlog te voeren en daarmee de arbeidersklasse bedriegen, — immers alle landen hebben door hun aanvallende politiek dezen oorlog veroorzaakt en vallen elkander aan, —

terwijl zij door dit bedrog, en door hun politiek programpunt: volksleger, en door hun bereid-zijn om imperialistische oorlogen te voeren, nu reeds medewerken aan volgende imperialistische oorlogen, —

terwijl zij de massa-actie na den oorlog nu reeds verzwakken en niets doen om haar voor te bereiden, —

terwijl de Pseudo-Marxisten dus, onder de leuze een afweeroorlog te voeren, bezig zijn met de bourgeoisie hun en elkanders „vaderlanden" te vernietigen, — Frankrijk uit te moorden, alle landen tot ekonomischen ondergang te brengen, — en de arbeidersklasse van hun vaderland na den oorlog ten prooi te doen worden aan nieuwe wapening, nieuwen oorlog en den vreeslijksten nood, tracht de Sociaal-Demokratische Partij in Nederland maatregelen te treffen om dat te voorkomen.

Zij stelde daarom aan de sociaal-demokraten van het eigen land en van vreemde landen den volgenden oproep, te richten aan de arbeiders der wereld, vóór.

„De Revolutionaire Sociaal-democratie blijft met alle krachten in de oorlogvoerende landen voor den onmiddellijken vrede, in de neutrale landen voor de onmiddellijke demobilisatie ijveren.

Tegelijkertijd evenwel geeft zij de volgende algemeene leidraad voor de actie onmiddellijk na den oorlog:

De Revolutionaire Sociaal-democratie zal tot inleiding van den strijd tegen de bezittende klassen de volgende eischen stellen:

- a. Op economisch gebied:
Annuleering der Staatsschulden.
Onteigening der Banken.

Onteigening van alle groote bedrijven.
 Confiscatie der oorlogswinsten.
 Belasting alléén op kapitaal en inkomen.
 Verzekering van uitkeering aan alle arbeiders, die geen of te weinig loon verdienen.

δ. Op politiek gebied:

Democratisering van alle vertegenwoordigende lichamen.
 Afschaffing van de Eerste Kamers, Hoogerhuizen, enz.
 De Republiek.
 Afschaffing van alle beschermende rechten.
 Afschaffing van het militaire stelsel.

Arbeiders! Deze eischen stelt de Revolutionaire Sociaal-Democratie voor als leiddraad voor de actie in alle landen, van de internationale actie na den oorlog.

Wij vestigen uitdrukkelijk uw aandacht erop, dat deze eischen moeten worden gesteld in de parlementen, in het openbaar, door de afgevaardigden van het revolutionaire proletariaat, maar in de eerste plaats door de massa's zelf, onmiddellijk bij de eerste besprekingen van den vrede, onmiddellijk bij het intreden van den eersten wapenstilstand, nog vóór de legers naar huis gezonden zijn. En gij kunt dit alleen door in massa tot massa-actie op te staan.

Bovendien roept de Revolutionaire Sociaal-democratie reeds nu op tot een onmiddellijke samenkomst op dat oogenblik van alle partijen en groepen, die voor en tijdens den oorlog daadwerkelijk het Imperialisme hebben willen bekampen."